

er en god og skyggefuld Skov, medens Skovene de andre Steder nærmest kunne betegnes som noget Pindeværk. Imidlertid, jeg vil anbefale til det høje Ting og dem, der faa med denne Sag at gøre, at se lidt nærmere paa Pladsen dernede ved Kolding, og i det hele skal jeg anbefale Sagen til Velvilje.

Dinesen: Som det var at vente, har Spørgsmaalet om, hvor man skal vælge Pladsen for disse ny Anstalter, optaget den Forhandling, der hidtil har fundet Sted. Jeg vil ikke skjule, at det er min Opfattelse, at denne Forhandling ikke er meget lovende for Sagens endelige Afgørelse, thi skulde Striden om Pladsen blive fortsat paa denne Maade, kunde det være meget tvivlsomt, om det bliver muligt at komme til noget Resultat. Jeg haaber imidlertid, at det alligevel vil lykkes at komme til et Resultat. Jeg skal ikke for Øjeblikket udtale nogen som helst Anskuelse om, hvor det rette Sted vil være at vælge; jeg deler den Opfattelse, som er gjort gældende baade i Forslaget og fra de nærmest interesseredes Side og ogsaa paa anden Maade, at man vælger et fjernt fra Hovedstaden liggende Sted, altsaa i Jylland, og adskillige af de Hensyn, der ere gjorte gældende i den Anledning, billiger jeg. Skulde disse Hensyn ikke være afgørende, vil man let kunne vælge et andet Sted, hvor disse Anstalter kunne anbringes, idet Staten her paa Sjælland sidder inde med Ejendomme af tilstrækkelig Udstrækning, som giver Staten et saaringe Udbytte, at det vilde være meget hensigtsmæssigt at vælge en af disse til Anlæg af Aandssvageanstalten. Men jeg erkender, som sagt, at det kan være rigtigt at flytte Anstalten til en anden Landsdel, til Jylland, saa at Anstalten — om man vil — kan komme til at fungere for de vestligere liggende Dele af Landet. — Jeg skal kun gøre en enkelt Bemærkning til det ærede Medlem for Viborg Amts 5te Valgkreds (A. Nielsen), der saa stærkt talte for at flytte Anstalten til Viborg paa en af ham betegnet Ejendom der, og i den Anledning støttede sig til Udtalelser i Kommissionsbetænkningen fra 1892. Jeg var Medlem af denne Kommission; erindrer meget nøje saavel denne Betæknings Indhold som de Forhandlinger, der i det hele fandt Sted, og skal derfor kun sige over for det ærede Medlem, at der var andre Forudsætninger til Stede den Gang, end der senere er kommet til at foreligge, og dette havde til Følge, at man da udtalte

sig, som det skete. Blandt de Krav, der senere ere komne frem, og som anses for at være særlig ønskelige, er det, at Anstalten knyttes til et større Jordbrug; dette Spørgsmaal var ikke oppe paa hint Tidspunkt. Ligeledes er man efterhaanden kommen til at lægge mere Vægt paa, at Anstalten anlægges paa et saadant Sted, at man har let Adgang til Strandbade. Dette Hensyn spillede den Gang slet ikke den Rolle fra de interesseredes Side under de Forhandlinger, hvortil jeg siger. Efter at have gjort disse Bemærkninger med Hensyn til Pladsen, som jeg mener, det maa være det kommende Udvalgs Sag nærmere at forhandle om for muligt at naa til en Afgørelse i Overensstemmelse med Ministeren, skal jeg i øvrigt for Forslagets Vedkommende gøre nogle enkelte Bemærkninger. Jeg vil da udtale, at jeg anser det for noget tvivlsomt, om det er rigtigt i Lovforslaget at bestemme Størrelsen af det Beløb, som aarlig skal tilskydes, og som her er nævnt, nemlig 60,000 Kr. ud over det hidtil lovbestemte Tilskud. Jeg nærer nemlig ingen Tvivl om, at der til enhver Tid vil være Beredvillighed paa Rigsdagen til at yde til denne Sag og ganske særlig her i Folketinget; thi den ved bedst, hvor Skoen trykker, som har den paa, og Repræsentanterne her i Tinget staa Kommunerne og de private saa nær omkring i Landet, at de nok vide, hvilken overordentlig Byrde disse ulykkelige Væsener ere for Hjemmene og Kommunerne. Der vil derfor altid være Beredvillighed her til at yde, hvad der er fornødent, saa jeg har nogen Formodning om, at man vil kunne slaa sig til Ro ved at vælge at tage Bestemmelse paa de aarlige Finanslove om Størrelsen af det Beløb, der vil være at tilskyde. Derved opnaaede man at staa noget mere frit. Jeg har ved Behandlingen af Aandssvageanstalternes Regnskab som Statsrevisor haft Lejlighed til at trænge ind i den Økonomi, der føres ved disse Anstalter, og jeg tror, der er mange Forhold ved denne Økonomi, der her ville være at tage i Betragtning. Der kan være Ændringer at foretage ogsaa i Størrelsen af de Tilskud, der skulle betales af de enkelte, efter som de ere i Skoleafdelingen, Sygeafdelingen eller Arbejdsafdelingen o. s. v., og man staa friere, naar Pengespørgsmaalet finder sin Afgørelse paa de aarlige Finanslove. Jeg vil endvidere bemærke, at naar jeg er ivrig for, at dette Spørgsmaal snarest mulig kan blive afgjort, og naar jeg ønsker, det skulde afgøres i denne Rigsdagssam-